

BESTELLENMİŞ ŞİİRLER

4.BÖLÜM

Sevgili Türkçe Dostları, Türkçenin Sesi Radyosundan sesimizin ulaştığı her yeri saygı ve sevgilerimizle selamlıyoruz. Ne mutlu bize ki, bir programda daha sizlerle birlikteyiz. Bestelenmiş Şiirler isimli programımıza başlarken duygularımıza hitap eden şiirler ve onların müzikal formlarını sunmaktan büyük bir memnuniyet duyduğumuzu ifade etmek isteriz. Edebiyat ve şiirimizin büyük şahsiyetlerini iki örnekle de olsa yad ederken bir nevi onlara dair anılarımızı tazelemiş oluyoruz.

Bu bölümde yine Türk Edebiyatının büyük bir ismini konu edeceğiz. Sanat anlayışı ve şiirleriyle birçok şair ve sanatkarı etkilemiş bir büyük ozan-şairden yani Nazım Hikmet Ran'dan bahsediyoruz.

İlk şiiri "Feryad-ı Vatan"ı 1913'te henüz 12 yaşındayken yazan Nazım Hikmet, ilk dönem şiirlerinde geleneksel anlayış içerisinde eserler vermeye çalışmıştır. Edebiyat öğretmeni olan Üstad Yahya Kemal'in de desteğiyle şiirleri dönemin edebiyat dergilerinde yayımlanmış hatta "Bir Dakika" isimli şiiriyle bir yarışmada birincilik de kazanmıştır. 1924 yılında Aydınlık Dergisi'nde şiirlerini yayımlayan Nazım Hikmet 1928'te Resimli Ay Dergisi'nde çalışmaya başlamıştır.

İlerleyen dönemlerde Nazım Hikmet, o güne kadar yeterince farkına varamadığı gerçeklerle karşılaşmış ve sonrasında bir yandan savaşın yol açtığı durumlarla, bir yandan da halkın sorunlarıyla meşgul olurken hece ya da aruz vezni ile yetinemeyeceğini, yeni bir şiire gitmesi gerektiğini düşünmüştür. Bu düşünceyi şu sözlerle dile getirir: "Anadolu'ya geçtim. Millet sıksa, nuhtan kalma silahı, açlığı ve bitiyile savaşıyordu Yunan ordularına karşı. Milleti ve savaşını keşfettim. Şaştım, korktum, sevdim ve bütün bunları yazmak gerektiğini sezdim. Şiirle yeni şeylerin, şimdiye kadar söylenmemiş şeylerin ifade edilmesi gerektiğini sezdim. Bu işte önce beni yeni öze göre yeni bir şekil bulmak meselesi ilgilendirdi. İşe kafiyeyle başladım. Kafiyeleleri mısraların sonunda değil de bir sonda bir başta denedim."

Değerli Türkçe Dostları şimdi bu dev şairin Cem Karaca bestesiyle müzikal forma kavuşan “Ceviz Ağacı” isimli şiirini sizlere okuyalım ve ardından o güzel parçayı hep birlikte dinleyelim. Ama esere geçmeden önce şiirin ilginizi çekeceğini umduğumuz hikayesinden kısaca bahsedelim!

Nazım Hikmet bir gün sevdiği ile sözleşir. Gülhane Parkındaki bir ceviz ağacının altında buluşacaklardır. O gün, gelir çatar. Nazım Hikmet, Gülhane Parkı'na gider. Ceviz ağacının altında sevdiğini beklemeye başlar. Devriye görevine çıkan polisleri gören Nazım, ceviz ağacına çıkar ve gizlenir. O sıralarda Nazım Hikmet, yazdığı şiirler yüzünden aranmaktadır. Nazım Hikmet ağacın tepesindedir. Sevdiği gelir ceviz ağacının altında Nazım'ı beklemeye başlar. Polisler aşağıda, Nazım yukarıda ağaçta. Sevdiğine seslenemez. Umutsuzca çıkarır kalem kağıdı ve ceviz ağacının tepesinde o meşhur Ceviz Ağacı şiirini yazar.

Şiir: Ceviz Ağacı
Şair: Nazım Hikmet
Şiiri Seslendiren: Alper Tuna
Beste ve Yorum: Cem Karaca

Ceviz Ağacı

Başım köpük köpük bulut, içim dışım deniz,
Ben bir ceviz ağacıyım Gülhane Parkı'nda,
Budak budak, şerham şerham ihtiyar bir ceviz.
Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında.

Ben bir ceviz ağacıyım Gülhane Parkı'nda.
Yapraklarım suda balık gibi kıvıl kıvıl.
Yapraklarım ipek mendil gibi tiril tiril,
Koparıver, gözlerinin, gülüm, yaşını sil.
Yapraklarım ellerimdir, tam yüz bin elim var.
Yüz bin elle dokunurum sana, İstanbul'a.
Yapraklarım gözlerimdir, şaşarak bakarım.
Yüz bin gözle seyredirim seni, İstanbul'u.
Yüz bin yürek gibi çarpar, çarpar yapraklarım.
Ben bir ceviz ağacıyım Gülhane Parkı'nda.
Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında.

***

Türk Şiiri'ne önemli yenilikler getiren Nazım Hikmet, biçim ve içerik bakımından dönemin şairlerinden oldukça farklı bir üslup ortaya koymuştur. Şairin Rusya'ya gidişi ve orada yeni bir dünya görüşü edinmesi, olaylara, insan ilişkilerine bakışını kökten değiştirmiştir. Ayrıca şiir anlayışına en önemli etkiyi yapacak olan Mayakovski'nin şiiriyle de burada tanışmıştır. Bu şiir, basamaklı ve kırılmış bir mısra düzeniyle oluşturulmuş bir yapıya sahiptir. Bu anlayışla yazdığı ilk şiiri "Açların Gözbebekleri"dir. Onun şiirinde işçi, köylü ve yoksul insanların çığlığının yanısıra Fütürizmin etkisiyle makinenin önemi ve makineleşme büyük yer tutar...

Değerli dostlarımız şimdi Nazım Hikmet'in en güzel şiirlerinden biri olarak kabul edilen 'Bu Memleket Bizim' adlı eserini sizlere sunmak istiyoruz. Dilerseniz önce şiiri seslendirelim ardından Suavi'nin yorumuyla eserin müzikle buluşmasına şahit olalım!

Şiir: Bu Memleket Bizim
Şair: Nazım Hikmet
Şiiri Seslendiren: Alper Tuna
Beste ve Yorum: Suavi

Bu Memleket Bizim

Dört nala gelip uzak Asyadan
Akdenize bir kısrak başı gibi uzanan
Bu memleket bizim.

Bilekler kan içinde
Dişler kenetli
Ayaklar çıplak
Ve ipek bir halıya benzeyen toprak
Bu cehennem, bu cennet bizim.

Kapansın el kapıları
Bir daha açılmasın
Yok edin insanın insana kulluğunu
Bu davet bizim.

Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
Ve bir orman gibi kardeşesine
Bu hasret bizim.

Sevgili dinleyicilerimiz, söyleceğimiz elbette bunlarla sınırlı değildir. Ancak, bir program süresine sığdırabileceğimiz şimdilik bunlar. Türk Edebiyatının özgün bir şahsiyeti olan Nazım Hikmet'i konu edindiğimiz Bestelenmiş Şiirler'in bu bölümünün sonuna geldik. Haftaya bir başka şairimizden bahsetmeye ve eserlerinden örnekler sunmaya çalışacağız. Tekrar siz değerli dostlarımıza saygı ve sevgilerimizi sunuyor, müzik ve şiir dolu günler diliyoruz. Hoşça kalınız.